

KØBENHAVNS KOMMUNE
Borgerrådgiveren

Indenrigs- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

07-12-2009

Sagsnr.
2009-122460

Borgerrådgiveres kompetence

Borgerrådgiverudvalget i Københavns Kommune har utrykt ønske om, at Borgerrådgiveren undersøger mulighederne for, at Borgerrådgiveren efter konkret bemyndigelse fra Borgerrepræsentationen forsøgsvis udvider sin kompetence til at iværksætte undersøgelser og udtale sig om visse afgørelser truffet i kommunens forvaltninger.

Borgerrådgiverens kompetence omfatter i dag kommunens sagsbehandling, personalets optræden og udførelsen af praktiske opgaver (faktisk forvaltningsvirksomhed), men altså ikke kommunens afgørelser.

Den eventuelle kompetenceudvidelse skal ske inden for de almindelige rammer for Borgerrådgiverens virksomhed, hvorefter Borgerrådgiveren blandt andet ikke kan udtale sig om forhold, der kan indbringes for en ekstern rekursmyndighed mv.

Borgerrådgiveren behandler således ikke klager over forhold, som kan

Borgerrådgiveren

Vester Voldgade 2A
1552 København V

Telefon
3366 1400

Telefax
3366 1390

EAN nummer
5798009800053

www.borgerraadgiver.kk.dk

indbringes for andre lovfæstede klageinstanser, spørgsmål som er indbragt for domstolene, det kommunale tilsyn eller Folketingets Ombudsmand samt kommunens politiske beslutninger og spørgsmål vedrørende ansættelsesforhold i kommunen.

Den ønskede kompetenceudvidelse skal – efter de politiske tilkendegivelser – i første omgang ske som et pilotprojekt med henblik på at vurdere nytteeffekten og ressourceforbruget heraf. Udvidelsen skal desuden ske inden for Borgerrådgiverens almindelige kompetencebegrænsninger, dvs. at den ikke skal omfatte forhold, som kan indbringes for andre lovfæstede klageinstanser mv., jf. ovenfor.

Inden for sit kompetenceområde kan Borgerrådgiveren udtale sin opfattelse af en sag eller et sagsområde. Borgerrådgiveren kan i den forbindelse udtale kritik, fremkomme med forslag, anbefalinger eller henstillinger. Borgerrådgiverens udtalelser er ikke bindende for kommunens forvaltninger.

Den organisatoriske indplacering, opgaveporteføljen og kompetencebeskrivelsen for Borgerrådgiveren i Københavns Kommune, som blev etableret før vedtagelsen af den nuværende § 65e i kommunestyrelsesloven, er fuldt ud i overensstemmelse med denne.

Bestemmelsen er sålydende:

”§ 65 e. Kommunalbestyrelsen kan i styrelsesvedtægten træffe bestemmelse om oprettelse af en borgerrådgiverfunktion, der ikke henhører under de stående udvalg eller økonomiudvalgets umiddelbare forvaltning af kommunens anliggender. Lederen af borgerrådgiverfunktionen ansættes og afskediges af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Økonomiudvalget skal, for så vidt angår borgerrådgiverfunktionen, varetage de opgaver, som økonomiudvalget er tillagt efter § 18, stk. 2-4, § 37 og § 45, stk. 1 og 2.

Stk. 3. Borgerrådgiverfunktionen henhører ikke under borgmesterens øverste daglige ledelse af kommunens administration.

Stk. 4. Borgerrådgiverfunktionen kan kun varetage opgaver vedrørende rådgivning og vejledning af borgerne og vedrørende tilsyn med kommunens administration.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse, hvis kommunen styres efter reglerne i § 64 a, § 64 b, § 65, § 65 a eller flere af de nævnte bestemmelser.”

Af lovforslagets almindelige bemærkninger (L76) pkt. 3, fremgår

blandt andet følgende:

“Lovforslaget fastsætter, at borgerrådgiverfunktionen kun kan varetage opgaver vedrørende rådgivning og vejledning af borgerne og vedrørende tilsyn med kommunens administration. Borgerrådgiverfunktionen vil ikke kunne varetage opgaver, der ikke er kommunale, eller opgaver, der gør *indgreb* i de opgaver, der er henlagt til økonomiudvalget eller et stående udvalg. Borgerrådgiverfunktionens opgaver vil kunne falde i de to dele, der fremgår af den foreslåede bestemmelse. Den ene del er rådgivning og vejledning af borgere, der retter henvendelse til kommunen, herunder at hjælpe borgere videre i klagesystemet. Den anden del er tilsyn med, at kommunens øvrige administration varetager deres opgaver i overensstemmelse med lovgivningen, god forvaltningsskik, de af kommunalbestyrelsen og udvalgene fastsatte retningslinjer og i øvrigt på en hensigtsmæssig måde.

For så vidt angår det nærmere indhold af forslaget om lovfæstelse af kommunernes mulighed for at oprette en borgerrådgiverfunktion, der administreres af kommunalbestyrelsen, henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4.“ (kursiveret her).

Og af bemærkningerne til § 65 e, stk. 4 fremgår blandt andet følgende uddybning:

“Borgerrådgiverens opgaver vil endvidere ikke kunne gøre *indgreb* i de opgaver, der ved kommunens styrelsesvedtægt er henlagt til økonomiudvalget eller et stående udvalg. Dette indebærer, at borgerrådgiverfunktionen ikke vil kunne *træffe afgørelser* i sager inden for et område, der efter styrelsesvedtægten er henlagt til et stående udvalg. Således vil borgerrådgiverfunktionen ikke i et tilfælde, hvor f.eks. en borger retter henvendelse og udtrykker utilfredshed med en kommunal afgørelse inden for et udvalgs område kunne *foretage en ny vurdering af sagen og eventuelt ændre afgørelsen*. Borgerrådgiverfunktionens opgave i et sådant tilfælde vil derimod være enten at rådgive borgeren om, hvortil i kommunen vedkommende skal rette henvendelse, eller at videregive sagen til den relevante forvaltningsgren. Tilsvarende vil borgerrådgiverfunktionen ikke som led i sit tilsyn med den kommunale opgavevaretagelse kunne gribe ind i denne, *f.eks. ved at ændre en afgørelse*.” (kursiveret her).

Formuleringerne synes at forudsætte, at en borgerrådgiverfunktion godt kan bemyndiges til at udtale sig om en kommunal afgørelse, så længe Borgerrådgiveren ikke derved foretager en ny vurdering og

”træffer afgørelse”, ”gør indgreb” eller ”ændrer” afgørelsen.

Borgerrådgiverudvalget har bedt Borgerrådgiveren om at indhente en skriftlig tilkendegivelse fra Indenrigs- og Socialministeriet af, hvorvidt bestemmelsen i § 65 e, stk. 4, efter ministeriets opfattelse helt udelukker, at en kommunal borgerrådgiver af kommunalbestyrelsen kan bemyndiges til at udtale sig om afgørelser truffet i sager inden for et område, der efter styrelsesvedtægten er henlagt til et stående udvalg – eller hvorvidt bestemmelsen, som den er beskrevet i lovens forarbejder, giver mulighed for, at en borgerrådgiverfunktion i et vist omfang kan udtale sig uforbindende om nogle af kommunens afgørelser.

Borgerrådgiveren i Københavns Kommune beder på denne baggrund om ministeriets skriftlige svar på følgende spørgsmål:

1. Er det ministeriets opfattelse, at bestemmelsen i § 65 e, stk. 4, helt udelukker, at en kommunal borgerrådgiver af kommunalbestyrelsen kan bemyndiges til at udtale sig om afgørelser truffet i sager inden for et område, der efter styrelsesvedtægten er henlagt til et stående udvalg?
2. Hvis spørgsmål 1 ikke besvares bekræftende, kan ministeriet da beskrive de situationer, hvor en kommunal borgerrådgiver efter ministeriets opfattelse kan udtale sig om afgørelser truffet i sager inden for et område, der efter styrelsesvedtægten er henlagt til et stående udvalg uden derved at ”træffe afgørelse”, ”gøre indgreb” eller ”ændre” afgørelsen?
3. Hvis spørgsmål 1 derimod besvares bekræftende, kan ministeriet da forklare baggrunden herfor samt formuleringen af de nævnte lovbemærkninger, som synes at forudsætte, at en borgerrådgiverfunktion godt kan bemyndiges til at udtale sig om en kommunal afgørelse, så længe Borgerrådgiveren ikke derved ”træffer afgørelse”, ”gør indgreb” eller ”ændrer” afgørelsen?

Med venlig hilsen

Johan Busse
Borgerrådgiver